

A HTMT HÍREI

Gulyás Balázs neurobiológus lett az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat új vezetője

Gulyás Balázs neurobiológus, az MTA külső tagja lett az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat új vezetője. [...] Gulyás Balázs 1956-ban született Budapesten, a Semmelweis Egyetemen szerzett 1981-ben orvosi diplomát, miközben párhuzamosan vendéghallgatóként fizikát is tanult az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. A Leuveni Katolikus Egyetemen BA- és MA-diplomát szerzett filozófiából (1982, 1984), majd ugyanitt a neurobiológia terén PhD-fokozatot szerzett 1988-ban..." Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Jenkovszky László, az MTA külső tagja: Bárki csatlakozhat a Fizmat Szemináriumhoz

2022 novemberében egy online, a fizikát és matematikát összefogó, a tudományok iránti érdeklődést felkelteni igyekvő, magyar nyelvű szeminárium indult háromheti rendszerességgel. Az internetes képzés célja a magyar ajkú iskolások továbbtanulásra való felkészítése, valamint egyetemi hallgatók támogatása és biztatása arra, hogy bekapcsolódjanak a tudományos kutatásba. A Fizmat Szemináriumnak elnevezett képzésben nemzetközileg is elismert kutatók, de diákok is szerepet vállaltak. A Fizmat Szeminárium kezdeményezője a Kijevben élő Jenkovszky László fizikus, tudományos kutató, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. [...] Jenkovszky Lászlónál érdeklődtünk az általa elindított Fizmat Szemináriumról. [...] Ha csak tíz-husz gyerek érdeklődését sikerül felkelteniünk a fizikus vagy matematikus pálya iránt, és közülük csak néhányan lesznek odaadó kutatók, már elértük a célunkat..." Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales: Az egészségfenntartó hatóanyag tartalom növelésének lehetőségei természetű növényeknél

A korszerű növénytermesztésben nem csak a növényi termékek mennyisége, hanem a fogyasztók egészsége szempontjából a belső összetételi minőség is fontos. Bizonyos anyagok, amelyek a növényi táplálékból közvetlenül bejutnak az emberi szervezetbe, itt ugyanolyan kedvező hatást fejtenek ki, mint a növényekben, amelyek meghatározott káros hatások megelőzése vagy ellensúlyozása céljából termelték ezeket. [...] A KAB Artes Liberales című előadásorozatának következő előadója: Fodorpataki László a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kertész-mérnöki Tanszékének egyetemi tanára. Időpont: 2023. május 4-én 18.00 órától, online Zoomon, Youtubon és Facebookon..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Workshop: A Új pedagógiai módszerek alkalmazása az oktatásban

Május 5-én, pénteken "Új pedagógiai módszerek alkalmazása az oktatásban" címmel, a KAB Kémiai tudományok szakbizottsága társszervezésében online workshopra kerül sor 34 diák részvételével. A diákok a BBTE Kémia és Vegyész-mérnöki Karának, a komáromi Selye János Egyetemnek valamint az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemnek a hallgatói. A képzésen Szarka Katalin (Komárom), Murányi Zoltán (Eger) és Sógor Csilla (Kolozsvár) tartalnak előadást..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Szendrei Ágnes Erzsébet külső tag székfoglaló előadása

Szendrei Ágnes Erzsébet külső tag 2022. december 1-jén megtartotta akadémiai székfoglalóját. [...] Az előadásban az eddig elért eredmények bemutatása közben bepillantottunk az általános algebra elméletének több különböző ágába is (pl. kommutátorelmélet, szelíd kongruenciák elmélete, klónelmélet), amelyek az eredményeket megalapozzák. [...] Szendrei Ágnes Erzsébet 1953-ban született Szegeden. A Coloradói Egyetem (University of Colorado Boulder) professzora..." Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videó: Hollanda Dénes, mérnök

A SUMMA című beszélgetéssorozat – amely a Román Televízió kolozsvári területi stúdiója és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság együttműködésének gyümölcse – legújabb vendége Hollanda Dénes mérnök. Vasesztergályosból egyetemi tanár és dékán lett. Nevéhez kötődik a marosvásárhelyi mérnöki képzés kiépítése és később a magyar nyelvű műszaki oktatás elindítása a Sapientia egyetemen..." Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

A Magyar Tudomány májusi száma

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának legfrissebb száma, amelynek tematikus összeállítása A lehetséges változatok. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia konferenciája a versfordításról. [...] A számban könyvszemlét olvashatnak Tomka Bélától, (az MTA doktora) a Kiss Csaba – Szalay-Berzeviczy András (szerk.): Címlapon Magyarország. Hazánk története a nyugati sajtó tükrében, 1848–2020 című kötetről...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kiegészítő támogatás a népcsoportoknak

Négy magyar népcsoportos projekt összesen 72.000 eurónyi támogatást nyert a Kancellária népcsoportos alapjának év eleji kiegészítő pályázatán. [...] Az évenkénti működési és projektalapú támogatások mellett az osztrák állam egy-egy kiemelt célra külön pályázatokat is hirdet. A legtöbbet, 37.000 eurót az alsóöri Magyar Média- és Információs Központnak ítélte meg a hivatal, az UMIZ digitalizációt végezhet a támogatásból. A Bécsi Magyar Iskolaegyesület 15.000, a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája pedig 10.000 eurót használhat fel, szintén digitalizációs projektekre. Népcsoportos ifjúsági és utánpótlás nevelő programra az Ausztriai Magyar Szervezetek Központi Szövetsége 10.000 eurót nyert – utóbbi szervezet fenntartásában működik a Bécsi Magyar Iskola is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Továbbképzés magyartanároknak Felsőőrben

Bécsi és burgenlandi magyartanároknak rendezett egész napos szemináriumot a Bécsi Egyetem Finnugor Tanszéke április 25-én. A helyszín a Felsőöri Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium volt, ahol a pedagógusok előadásokat hallhattak és szakmai műhelyeken is részt vehettek. [...] Csire Márta, a Finnugor Tanszék tanára az irodalmi szövegek szerepéről, hasznosításáról beszélt a nyelvoktatásban. Wirker-Dobány Katalin, a Bécsi Egyetem Innovációs Központjának oktatója szövegértési feladatokat mutatott be, Vincze Ferenc, a Finnugor Tanszék tanára pedig arról beszélt, hogyan lehet adaptáció a képregények segítségével irodalmi szövegek és más témákat feldolgozni a magyarárókon. Vincze Ferenc, a Bécsi Egyetem tanára a továbbképzés háttéréről: [...] A Bécsi Egyetemen magyartanár képzés is működik, ezért is fontos a folyamatos tudásmegosztás a tudományos műhely és a gyakorló pedagógusok közt...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ifjú burgenlandi szónokok az ORF stúdióban a „Sag’s Multi!“ kétnyelvű beszédverseny regionális döntőjében

A „Sag’s Multi!“ szabályai szerint a diákoknak egy adott témával kapcsolatos gondolataikat és elképzeléseiket kell két nyelven előadniuk, a szónoklat közben pedig a két nyelv közt többször is váltaniuk kell. Az egyik nyelv a német, a másik szabadon választható. Idén a téma: "Ezért akarok erős lenni/Dafür will ich stark sein“. A 14. alkalommal megrendezett szónokversenyt három éve szervezi az ORF. A vetélkedő népszerűségét mutatja, hogy soha ennyi szónok nem állt még a burgenlandi döntő pulpitusánál. [...] A legjobbak közt négy magyar diák szónokolt – három a magyart, a negyedik pedig az angolt választotta a német nyelv mellé...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Vezetőváltás a 20 éves MBUKV élén

A napokban megtartott tisztújító közgyűlésen a Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület új elnökséget választott. Az MBUKV 20 éves fennállása óta most először került nő az egyesület élére, a közép burgenlandi születésű, magyar anyanyelvű Hausmann-Farkas Elizabeth személyében, aki Kántor Krisztiánt váltotta az egyesület vezetésében. [...] A két évtizedes múlttal rendelkező egyesület új vezetőségének céljai között szerepel, hogy intenzív együttműködést alakítsanak ki Felsőpulya önkormányzatával, kiemelten a kultúra területén...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Püspöki kitüntetés Szabó Ernő atyának

Húsvét alkalmából Manfred Scheuer püspök a napokban kitüntetésekkel adta át papoknak és diakónusoknak a linzi püspökségben. Szabó Ernő atya, a Linzi Egyházmegye Lelkipásztori Hivatala Idegen Nyelvű Pasztoráció Szakosztályának vezetője is a kitüntetettek között van. [...] Mint ismert, a linzi püspök 2022. június 29-én tartotta meg a korábbi vezető, Vencser László búcsúztató ünnepségét, aki Szabó Ernő lelkésznek adta át hivatalát az ünnepségen. Ezzel kapcsolatosan a leköszönő tisztségviselő elmondta, hogy: „Hála Istennek, hogy az lett az utódom, akit a kollégák is akartak és én is akartam. Szintén egy magyar lelkész, Szabó Ernő atya. Ő erdélyi származású és 23 éve dolgozik itt és már azóta a magyar közösséget is irányítja...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ljubljában és Budapesten testvérkiállítások nyíltak szlovén és magyar műfordításokból

A magyar–szlovén diplomáciai kapcsolatok felvételének 30. évfordulója alkalmából a múlt héten Ljubljában és Budapesten testvérkiállítások nyíltak szlovén és magyar műfordításokból. A budapesti kiállítást megelőzően a szlovén Nemzeti Egyetemi Könyvtár és az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatói [...] együttműködési megállapodást írtak alá. [...] Az OSZK kiállításán Lendva Községet Soós Mihály alpolgármester, Zágorec-Csuka Judit, a Lendvai KKK igazgatója és Lendvai Kepe Zoltán etnológus – mindketten az MTA külső köztestületének tagjai – képviselte. A budapestivel egyidőben a ljubljana Liszt Intézet által szervezett kiállítás a ljubljana Nemzeti Egyetemi Könyvtárban a magyar szépirodalmi művek szlovén nyelvre fordításának és könyvkiadásának 30 évéből mutat be válogatást...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Előadások és könyvbemutatók a Könyvek Éjszakáján

A Könyv Világnapja (április 23.) alkalmából Szlovénia-szerte – idén már tizedik alkalommal – több helyen is megszervezték a Könyvek Éjszakája című rendezvényt, ez alkalomból a Lendvai Könyvtárban is gazdag programmal készültek: hétfőn este a könyvtár olvasótermében a könyvbemutatók mellett több érdekes előadás is elhangzott. Horvat Amanda könyvtáros pedig a mesterképzését lezáró szakdolgozatát mutatta be, amelyet a Ljubljana Egyetem Bölcsésztudományi Kara könyvtáros szakán védett meg. Dolgozatában a családi olvasás hatásaival foglalkozott a kétnyelvű területen. A folytatásban négy publikáció került bemutatásra...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Végi József, a Muravidéki Magyar Rádió leköszönő felelős szerkesztője

1999 februárjában nevezték ki először Végi Józsefet a Muravidéki Magyar Rádió felelős szerkesztőjének. Azóta 24 év telt el, illetve hat négyéves mandátum, amelyben sok minden történt: jó is, rossz is. A Muravidéki Magyar Rádió adása napi 24 órás műsorra nőtte ki magát, Lendván új székházba költöztek az RTV nemzetiségi stúdiói. Azóta már új stúdiófelszerelést is kapott a rádió, és nőtt az állandó munkatársak száma. Most viszont egy újabb mérőföldkőhöz érkezünk. 2023. május elsejétől új felelős szerkesztője lesz a rádióknak Piszjak Atilla személyében...” Forrás: Rtvlo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: A magyar nyelv rokon nyelvei – A mordvin

A muravidéki magyar rádió nyelvművelő műsorának legfrissebb adásában Gaál Péter, a Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Kara magyar nyelvi lektorának összeállítása hallgatható meg a finnugor-nyelvek egyik finn-volgai csoportjához tartozó etnikum nyelvéről. A mordvin kifejezés olyan távol áll tőlünk, mint amilyen messze lakik az e nyelvet beszélő etnikum. Gaál Péter megannyi adattal hozza közelebb hozzánk ezt a népcsoportot, amelyik a Volga környékén él, és kisebbségként nyelve, identitása egyaránt veszélyeztetett...” Forrás: Rtslo.si: [teljes cikk >](#)

Ismét nyolc egyetemista kapott támogatást Dobronakon

Nyolc egyetemista kap felsőfokú tanulmányi támogatást a községből a Dobronak Községi Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösségtől (DKMÖNK) a 2022/23-as tanévre. A támogatás összege egységesen havi 93,75 euró. A hétfői ülésen elfogadták az önkormányzat tavalyi zárszámadását is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Magdó János személyében új főkonzulja van Magyarországnak Eszéken

Április 15-én érkeztem Eszékre, így az ismerkedés időszakában vagyok, annak is a kezdetén. Már az első nap találkoztam Jankovics Róbert elnök úrral, majd meglátogattam Andócsi Jánost, az iskolaközpont igazgatóját, Palizs-Tóth Hajnalkát, az Economica Hungarica Alapítvány igazgatóját és Lehocki-Samardžić Annát, az egyetem magyar tanszékének a vezetőjét. Valamint találkoztam Szántó Tiborral, az eszéki magyarság egyik oszlopos tagjával. Ezenkívül részt vettem egy a magyar tanszék által meghívott erdélyi vendég előadásán, és most szombaton a dályhegyi virágfesztiválon, nyilatkozta lapunknak Magdó János. [...] A héten a Drávátáj szerkesztőségébe is ellátogattam, és ismertette feladatait és terveit...” Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Előadás: Temesvár nyelvi tájképét mutatták be Eszéken

Az eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szervezésében folyamatosan érkeznek vendégelőadók Eszékre. Múlt héten Magyar Sára nyelvészt, az MTA külső köztestületének tagját, antropológust, a Partiumi Keresztény Egyetem docensét látták vendégül, aki Temesvár nyelvi tájképéről tartott prezentációt. A nyelvi tájkép kiemelkedő fontosságú nyelvpolitikai téma a kisebbségben élő közösség számára, mert jelzi, hogy anyanyelvük mennyire van jelen a közszférában, és éppen ezért már évtizedek óta van fókuszban

a Kárpát-medencében működő nyelvészek kutatási munkájában. [...] nyilatkozta lapunknak Lehocki-Samardžić Anna, az eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetője, aki szintén az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Magyar sarok nyílt a pakráci Városi Könyvtárban

A Pakráci Magyarok Egyesülete egy újabb, magyar kultúrát népszerűsítő programot valósított meg, az idei Egész életen át tartó tanulás hete keretében április 20-án, csütörtökön délben egy magyar sarok megnyitójára került sor a pakráci Városi Könyvtárban. „A magyar sarok egy olyan térnek készült, ahol minden érdeklődő, különösen a magyar nemzetiség tagjai megtalálhatják a horvátországi magyarsággal, történelmükkel és tevékenységükkel kapcsolatos könyveket, kiadványokat” – mondta a megnyitón Monika Lucić Fider, a pakráci Városi Könyvtár igazgatója...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Működésének 10. évfordulóját ünnepelte a zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkör vegyes kara

A zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkör a horvátországi magyarság egyik legrégebben működő művelődési egyesülete. 1932-ben alapították Zágrábban élő magyarok, valamint a fővárosban tanuló vajdasági és horvátországi magyar egyetemi hallgatók. Az egyesület a 60-as és 70-es években élte fénykorát, amikor évente akár ötven egyetemista is érkezett a horvát fővárosba a Vajdaságból és Szlavónia-Baranyából...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Konkrét eredmény nélkül zárult a Belgrád és Pristina közötti legújabb tárgyalás

Bizonyos mértékben egymásnak ellentmondó kijelentések láttak napvilágot, miután kedden Brüsszelben a Belgrád és Pristina közötti dialógus újabb fejezeteként európai közvetítéssel tárgyalt Aleksandar Vučić szerb államfő és Albin Kurti koszovói kormányfő. [...] Pristina nem kívánja alkalmazni a korábbi megállapodást a szerb községek közösségének létrehozásáról értékelte a találkozót Aleksandar Vučić. [...] Albin Kurti koszovói miniszterelnök szerint a Szerb Községek Közösségének létrehozásáról szóló statútum összeegyeztethetetlen a koszovói alkotmánnyal...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

A népszámlálás adatai

Az április végén közzétett szerbiai népszámlálás adatai szerint csak az oroszoknak, a bosnyákoknak és a magukat jugoszlávnak vallóknak a népessége növekedett. 17 nemzeti közösség, köztük a szerbség lélekszáma is zsugorodott. A 17 fogyatkozó nemzeti közösség közül kilencnek a népessége nagyobb arányban csökkent, mint a magyarságé. A montenegróiak populációja például megfeleződött, a muszlimok és a vlahok közössége 40 százalékkal lett kisebb, a horvátoké, a bunyevácoké, a macedónoké és a németeké egyharmadával csökkent. [...] A magyar népesség csökkenése több mint 27 százalékos. Tizenegy év alatt a magyarság részaránya 3 és fél százalékról 2 egész 8 tized százalékra csökkent az összlakosságon belül, Vajdaságban pedig 13 százalékról 10 és fél százalékra apadt. [...] Szabadka történetében először a szerbek a legnagyobb lélekszámú népcsoport a városban. 2011-hez viszonyítva 13.269 magyarral van kevesebb...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Népszámlálás: A Vajdasági Magyar Szövetség Elnökségének közleménye

A Vajdasági Magyar Szövetség Elnöksége 2023. május 3-i ülésén elemezte és értékelte a népszámlálásnak a nemzeti hovatartozásra vonatkozó, április 29-én megjelent adatait. Megpróbálva megérteni és értelmezni mindazt, ami az elmúlt mintegy tizenkét évben, az akkori, utolsó népszámlálás adataihoz képest a mostani eredményhez vezetett. [...] A népszámlálási adatok alapján ma Szerbiában 184 442 magyar él, ami az ország lakosságának 2,77% [...] az utolsó, 2011-ben bonyolított népszámláláshoz képest számunk fájdalmas, mindannyiunkat mellbevágó mértékben, közel 70 000 fővel csökkent...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Tomik Nimród topolyai rendezvényszervező, helytörténész

Az első nagyobb rendezvény, ami a nevedhez kapcsolódik, az a Vajdasági Parasztolimpia. Ez a versenyforma Magyarországon már működött, bár úgy veszem észre, hogy ott már inkább a külsőségekre adnak, például beöltöznek, gumicsizmát húznak stb. Úgy próbáltuk kialakítani ezeket a játékokat, hogy az elsőnél a legerősebb nyert, a második legerősebb lett a második helyezett, és így tovább, de tettünk bele ügyességet is, valamint egy okosparaszt- tesztet, ami egy kvízhez hasonlít, hiszen mezőgazdasággal kapcsolatos kérdéseket teszünk fel. [...] A másik rendezvény, amely a nevedhez kapcsolódik, az a kocsmakvíz. [...] Topolyának van egy kiadványa is, a Topolis nevű újság. Ennek te vagy a főszerkesztője...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Májusban újra megnyílik a szabadkai Danilo Kiš könyvesbolt

Mladen Šarčević, a Hivatalos Közlöny igazgatója a napokban Szabadkára látogatott abból az alkalomból, hogy új könyvesboltot nyitnak az egykori Danilo Kiš könyvesház helyén. [...] Az új tulajdonos hangsúlyozta, hogy megtartják a könyvesbolt nevét, illetve az üzlet enteriőrje sem fog megváltozni...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Bata János költő verseskötetét és az Aracs márciusi számát mutatták be Budapesten

Bata János költő gyűjteményes verseskötetét és az Aracs legutóbbi, márciusi számát mutatták be Budapesten, május 2-án, kedden 18 órai kezdettel. A Melléd ülnék című költészeti/zenei estnek a Városháza utca 1-es szám alatti impozáns Józsa Judit Galéria adott otthont. Bata János délvidéki költővel a délvidéki magyarság közéleti folyóiratának, az Aracsnak a főszerkesztője, akinek munkásságát Kondor Katalin Mikszáth Kálmán-díjas újságíró méltatta és beszélgetett vele...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Felmérés: A románok körében csökkent az unionista érzelműek száma Moldova kapcsán

A romániai polgárok többsége nem akarja, [...] hogy a két ország egyesüljön – derül ki az Avangarde közvélemény-kutató legfrissebb felméréséből. A felmérésből tehát kiderül, hogy a románok körében csökkent az unionista érzelműek száma. Ötven százalékuk szavazna Románia és a Moldovai Köztársaság egyesülése ellen, ha másnap népszavazást tartanának, és csak 31 százalék voksolna igennel. Ugyanakkor 33 százalék úgy véli, hogy Romániának és a Moldovai Köztársaságnak a jövőben egyesülnie kellene, 54 százalék viszont ennek ellenkezőjét mondja. A felmérés április 26. és 29. között készült 850 fős reprezentatív mintán, a hibahatár 3,4 százalékos...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Már a parlamentben az ország közigazgatási átszervezésének kérdése, 12 megyét javasolnak

Egy USR-s képviselő, Tudor Benga szerdán benyújtott egy, az ország közigazgatási átszervezéséről szóló törvényjavaslatot, ami 12 megyét határoz meg, a városok minimum lakosságszámát 10 ezer főben, míg a községeket minimum 5 ezer főben határozza meg, [...] A politikus szerint ez egy olyan érzékeny téma, amely elől nagyjából mindenki menekül, „különösen a PSD-PNL-RMDSZ koalíció”. Állítása szerint pont ezért érezte fontosnak bevinni a parlamentbe. [...] A Román Kereskedelmi és Iparkamara javaslata nyomán hetek óta téma az ország közigazgatási átszervezése. A testület azt javasolta, hogy a megyék számát a mostani 41-ről csökkentse 15-re...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Vietnámi, törökországi és Nepálból érkező vendégmunkások enyhítik a romániai munkaerőhiányt

Már évek óta folyamatosan a közbeszéd témája, hogy egyre több keletről érkező vendégmunkás végzi el itthon az izzasztó kétezzi munkát, főleg az építőiparban, lerakatoknál, vagy a vendéglátóiparban. [...] Miközben Romániából több mint 5,5 millió aktív munkaképes személy választott inkább külföldi munkahelyet, Romániában kicsivel több, mint 50 ezer EU-n kívüli országból származó állampolgár kért munkavállalói vízumot – derült ki a bevándorlási főfelügyelőség (IGI) adataiból, amelyeket a Panorama szemlézett. [...] Mircea Mocanu, aki az ENSZ Nemzetközi Migrációs Szervezetének bukaresti irodáját vezeti, azt mondja, hogy szervezete számításai szerint a moldovaiakat nem számítva az évtized végére 600 ezer külföldi fog életvitelszerűen Romániában élni...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Lecserélheti az RMDSZ a környezetvédelmi tárcát a művelődésügyire?

Átvehetik a liberálisok a környezetvédelmi minisztériumot, amelyet az RMDSZ-es Tánczos Barna vezet, cserébe a Szövetség megkaphatja a művelődési tárcát – írja többek közt a Hotnews.ro hírportál forrásokra hivatkozva...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: „Bolondok” iskolájában tanulni? A sérültségi besorolás még mindig stigmát jelent

A „problémás” vagy „rossz” gyerek címkét kapja, aki viselkedés- vagy tanzavaros. A társadalom gyakran előítéletekkel tekint a speciális oktatási intézményekre, az SNI-sek könnyű célpontjaivá válnak az iskolai bullyingnak és a munkahelyi zaklatásnak. Cikkünkben a történeti előzmények fényében tárgyaljuk a sajátos nevelési igényű gyerekek oktatáshoz való hozzáférését Romániában. Kevés gyerek jár speciális oktatásba, sokan tanulnak integráltan, és még többen vannak azok az SNI-sek, akiket hivatalosan nem diagnosztizáltak. A cikk első részében egy speciális oktatásban tanuló gyerekről és szülei dilemmáiról olvashatnak. A második részében fejlesztőpedagógusok elemzik az integrált oktatást és a kisegítő pedagógusok tetemes hiányát. Statisztikai adatokat is közlünk hat olyan megye tanfelügyelőségétől, ahol jelentős arányban vagy többségében élnek magyarok...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Hónapokig eltarthat az úzvölgyi katonatemető ügyében hozott ítélet végrehajtása a szakember szerint

Nehézkes folyamat, ezért hónapokig eltarthat és a 2024-es romániai választási évre is kitolódhat az úzvölgyi katonatemető ügyében hozott végleges bírósági ítélet végrehajtása, mely a törvénytelenül felállított betonkeresztek lebontását rendelte el – nyilatkozta Kis Júlia kolozsvári jogász. A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat ügyvédje – aki egy kolléganőjével a csíkszentmártoni önkormányzatot is képviselte a perben – rámutatott: Romániában minden bírósági végrehajtás nehézkes folyamat, a törvények számos kikaput biztosítanak az alperes számára, amellyel akadályozhatja a végrehajtást...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

„Fenyítésnek” indult, országos botrány lett a torjai iskola történelemtanárának önkényeskedéséből

A torjai iskola több tanulóját is bántalmazta a közkezdvelt történelemtanár, aki azzal akart rendezni egy diákok közötti konfliktust, hogy az egyiküket a karikagyűrűjével fején vágta, másokat felpofozott vagy megcibálta a fülüket. A szülők orvoshoz, majd a rendőrséghez fordultak. A 24 órás őrizetbe vétele után a tanár ellen vizsgálatot indított a rendőrség, hétfőn pedig az iskola fegyelmi bizottsága várhatóan dönteni fog az ügyében. Helyszíni riport. [...] Egy kis közösségről, kis tanári közösségről lévén szó, a Kicsi Antal Általános Iskola pedagógusai és az iskola szülői bizottságának egyes tagjai nem meglepő módon a bántalmazott diákok helyett a történelemtanár mellett álltak ki. Kiss Imre, a Kovászna Megyei Tanfelügyelőség vezetője szerint az elmúlt évben 2-4 ismert bántalmazási esetről tudnak a megyében...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Az Erdélyi központi magyar könyvtár érdeke mindannyiunk érdeke

Papp Annamária interjújában Bárdi Nándor történész, az erdélyi adatbank felelőse teszi szóvá, hogy nincs Erdélyben egy központi magyar könyvtár. Nincs egy központi szerv, mely összefogja és vezesse az erdélyi magyar vonatkozású igen gazdag anyag digitalizálását, majd az adatok rendszerezését. [...] Immár több mint három évtizede az Erdélyben évente megjelenő több száz kiadványnak nincs gazdája, begyűjtője. A kötelempéldány-rendszer akadozva működik. [...] E sorok írója [Gaál György Elemér, az MTA külső köztestületének tagja] az 1990-es évek közepe óta ismételtelen leírta a Szabadságban, Erdélyi Híradóban, Helikonban, tavaly a Korunkban, hogy mennyire nagy szükség volna egy erdélyi magyar könyvtárra. Szóvá tette ezt az EME és az EMKE közgyűlésén, sőt az RMDSZ választások előtti konzultációin is, mint a műemlékügy egyik képviselője. Hiába. Mindig elismerték, hogy szükség van egy ilyen könyvtárra, fel kell állítani. De sok pénz kell rá, megfelelő épület. Személyzet talán még akadna...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Szuszámi Zsuzsanna könyvét mutatják be Kolozsváron

Szuszámi Zsuzsanna A művészeti útkeresés változatai a romániai magyar időszaki sajtóban (1965–1975) című kötetét mutatja be május 4-én, csütörtök este 6 órától Kolozsváron, a Bocskai-ház Óváry termében (Mátyás király utca 4. szám) Egyed Emese egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja, irodalomtörténész, költő és Székely Sebestyén György művészettörténész, a Quadro Galéria vezetője. Az esemény házigazdája Sorbán Angella, az MTA külső köztestületének tagja, a Scientia Kiadó (Sapientia EMTE) igazgatója...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Durica Katarina felvidéki író Sepsiszentgyörgyön

Most épp a halál. Az elmúlás és az azzal kapcsolatos rítusok. Melyek már nem ugyanolyanok, mint még egy most középkorú generáció szüleinek életében voltak. Miként az sem egyértelmű már, hogy anya-apa-gyerek egyetlen természetes folyamat részesei. Ezekről a „nehéz” témákról, ezek megírásának (a halál esetében majdani megírásának) mikéntjéről, de még a „regényelkövetés” utáni létről is beszélt Durica Katarina felvidéki származású író a Bod Péter Megyei Könyvtárban szerdán délután...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Két erdélyi '56-os börtönlakó emlékére tartott előadást a Harag György Társulat a szatmári zsinagógában

Rendhagyó Páskándi-esttel indította májusi megemlékezés-sorozatát a szatmárnémeti Harag György Társulat Társulat a Kossuth-díjas szatmári író, költő, drámaíró születésének 90. évfordulójára. Amint a színház közleményében szerepel, az évforduló kapcsán kedden, egy szakrális helyen, a Várdomb utcai Zsinagógában volt látható a "... majd és mindig csak találkozhatunk..." című előadás, melynek szerkesztője és rendezője Szugyczky István, a társulat örökös tagja...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Szlovákia a 17. helyen végzett a sajtószabadság-ranglistán

Szlovákia a 17. helyen végzett a Riporterrek Határok Nélkül nevű nemzetközi újságíró-szervezet sajtószabadság-ranglistáján. A tavalyi jelentéshez képest 10 helyet javított. Románia az 53., Magyarország pedig a 72. helyen végzett. Mindkét említett ország javított a tavalyi eredményéhez képest, Magyarországot azonban megelőzte Bulgária. Az újságírók Norvégiában, Írországból és

Dániában dolgozhatnak a leghababban, miközben a világ többi részén sokat romlott a média helyzete...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A kormánynek drasztikusan át kellene alakítania jelenlegi iskolai deszegregációs terveit

A kormánynek egyértelmű kötelezettségvállalással kellene előállnia az iskolai deszegregáció jelenlegi terveinek drasztikus felülvizsgálatával kapcsolatban - közölték honlapjukon az Oktatáselemző Központ munkatársai, válaszul arra, hogy az Európai Bizottság beperelte Szlovákiát a roma gyerekek oktatási szegregációja miatt...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Deák Ernő „Útkeresés a jövőbe” című kötetét mutatta be a Selye János Gimnáziumban és Karcsán

Április 28-án a Komáromi Napok rendezvénysorozatának keretében a Selye János Gimnázium aulájában nyolcvan diák részvételével került sor Deák Ernő történész, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagjának 2019-ben megjelent Útkeresés a jövőbe - Betakarított tanulmányok, értekezések, értékelések című kötetének bemutatására. [...] A közel másfél óráig tartó könyvbemutató lekötötte a diákok figyelmét annak ellenére, hogy az elhangzott ismeretekkel nem nagyon találkozhattak tanulmányaik során. Deák Ernő beszélgetőpartnere a könyv szerkesztője, Böröndi Lajos volt. [...] Április 28-án az esti órákban a Petőfi Baráti Társulás meghívására a Karcsai Magyarság Házában Deák Ernő „Útkeresés a jövőbe” című kötetének bemutatójára került sor...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A Pozsonyi Kifli ismét a régi Pressburg legendáinak nyomába eredt legújabb kötetével

Megjelent a Pozsonyi Kifli Polgári Társulás gondozásában a második válogatáskötet, mely a pozsonyikifli.sk portálon az utóbbi években közzétett legnépszerűbb cikkeket gyűjti egy csokorba. Az Egy „preschpurgi háziúr” okoskodásai című könyvet csütörtökön mutatta be a Csemadok pozsonyi székházának nagytermében annak két társszerzője, Veres István író, újságíró, valamint Korpás Árpád, a polgári társulás alelnöke. [...] A közelmúltban hivatalosan is „visszaengedett” a szlovák fővárosba egy dualizmus kori magyar politikust, Baross Gábort, akiről teret neveztek el Pozsony első állandó hídja, az egykori Ferenc József híd mellett...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

100 éves lett a JESZO – kiállítás és előadás Komáromban

Megtelt a Duna Menti Múzeum, azaz a volt Kultúrpalota díszterme pénteken este a „100 éves a Jókai Egyesület Szépművészeti Osztálya (JESZO)” című emlékkiállítás megnyitójának alkalmából, melyet a házigazda mellett a Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület szervezett Nyitra megye támogatásával. A rendezvényen köszöntőt mondott Csütörtöky József múzeumigazgató és Keszegh Béla polgármester, Keszegh Margit, jelenlegi egyesületi elnök és Szabó Csekei Tímea művészettörténész, a tárlat kurátora. [...] A (JESZO)-ról és annak legfontosabb képviselőjéről, Harnos Károly festőművészről adott elő Szabó Csekei Tímea művészettörténész. [...] Habár csak egy számot élt, ehhez az osztályhoz fűződik az első csehszlovákiai magyar művészeti lap megjelenése. A „Szép” 1923 végén jelent meg, s a szerzői gárda tagjai között az avantgard és az azzal szemben álló művészeket is megtalálunk – talán ezek az ellentétek is vezettek a korai megszűnéshez...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Jó Szó irodalmi rendezvény immár 24. alkalommal a Selye János Gimnáziumban

Három év kihagyás után idén is immár hagyományosan irodalmi rendezvény színhelye volt a komáromi Selye János Gimnázium díszterme. 2023. április 25-én és 26-án került megrendezésre a Dobré slovo – Jó Szó elnevezésű szlovák nyelvű vers- és prózamondó verseny kerületi és országos fordulójára. [...] A rendezvény 24 éves múltat tekint vissza, és évek óta komoly szerepet tölt be a szlovák–magyar kapcsolatok ápolásában. A mára nemzetközivé bővült és hagyományokkal rendelkező megmérettetés egy osztályon belüli szavalóversennyel kezdődött 1996-ban, majd a szlovákiai magyar diákok részére indított komáromi kezdeményezésből több járás iskoláit megmozgató rendezvénnyé nőtte ki magát. [...] A szervezők a 2001/2002-es tanévtől nemcsak a szlovákiai magyar fiataloknak akartak szereplési lehetőséget adni, hanem megszólítottak olyan nemzetiségi iskolákat is Magyarországon, ahol oktatják a szlovák nyelvet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: A májusi Katedra fókuszában a SCIENCE – a természettudományi tárgyak tömbösített oktatása áll

A közoktatás kurrikuláris reformjának egyik legérzékenyebb, leginkább megosztó kérdéskörét nyitja meg a májusi Katedra: a természettudományi tantárgyak tömbösített oktatásával foglalkozik. A témakört Pék László írása indítja, amely pro és kontra érveket is felvet az innovációval kapcsolatban. A felvezetőt Puskás Andrea Nagy Melindával, az MTA külső köztestületének tagjával készített mélyinterjúja követi, amelyben a reform lényegéről, előzményeiről és esetleges következményeiről, a SCIENCE megvalósításának gyakorlati kérdéseiről olvashatunk. Scheuring István filozófiai síkon, holisztikus szempontból közelíti meg a

témakört, és a természettudományi gondolkodás tanításának metódusáról, az áltudományosság felismerésének kritériumairól ír...”

Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Nem csak egy papot veszítenek el az érsekújvári magyarok

Türelemmel és kitartással építette huszonkét éven át a magyar közösséget Érsekújvárbán, identitásőrző küldetése pótolhatatlan a városban. Cirill atya arról nevezetes, hogy szinte minden ferences templomot látogató érsekújvári magyar hívőjét név szerint ismer. [...] A szlovák ferences rendtartomány visszavonta Kovalcsik Zoltán Cirill atya érsekújvári lelkipásztori megbízását. [...] Mi változott meg, kérdeztük az atyát? [...] Idén a Jézus szíve körmeneten már csak szlovákul lehet énekelni, eddig közös volt az éneklés. A templomban van egy kis kápolna is, ahol húsvétkor zsoltosmákat szokás mondani, énekelni, eddig lehetett magyarul is, idén már tilos volt; hiába kérték a magyar hívek és én is. A nagyszombati szertartást már nem is tarthattam meg...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kárpátaljai magyar óvodapedagógusok konferenciája Beregszászban

A jelen krízishelyzet kiútkeresési stratégiái címmel tartott konferenciát a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) a kárpátaljai magyar óvodák pedagógusai és vezetői számára. A konferenciának a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) adott otthont április 28-án. [...] Az idei konferencia fő témája a stresszhelyzetek kezelése volt. Az óvodapedagógusok számára szervezett konferenciára Kárpátalja különböző pontjairól több mint 80 óvodapedagógus érkezett. A konferencia résztvevőit Gabóda Éva, a KMPSZ Óvodapedagógiai Szekciójának vezetője köszöntötte, majd szakmai előadások következtek...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Székelyudvarhelyi segítséggel vásároltak magyar köteteket a kárpátaljai könyvtáraknak

A Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár kezdeményezésére a múlt évi rendezvényen kárpátaljai magyar könyvtáraknak gyűjtöttek adományokat. A befolyt összegből megvásárolt könyvek meg is érkeztek Beregszászba. „Korábban működött Kárpátalján a Márai Program, [...] idén második éve, hogy a Márai Program nem működik” – számolt be Varga Éva, a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesületének igazgatója. [...] „Miután Éva beszámolt az itteni könyvtárak helyzetéről, arra a következtetésre jutottunk, hogy mi jobban állunk e téren, ezért döntöttünk úgy, hogy a Fuss neki! program bevételét a kárpátaljai magyar könyvtárak megsegítésére szánjuk” – tudatta Szöcs Endre, a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár igazgatója. [...] A programban 11 kistérség 38 könyvtára vett részt. A szervezők egész pontosan 881 kiadványt vásároltak és osztottak szét...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Helyreállítják az Európa földrajzi középpontját jelző emlékoszlop latin nyelvű feliratát

Hamarosan megkezdődik a Terebesfejrpaták közelében lévő Európa földrajzi középpontját jelző, 1887-ben felállított emlékoszlopon latin nyelvű feliratának helyreállítása – közölte a Rahói Városi Tanács hivatalos oldalán. Mint arról korábban beszámoltunk, az elmúlt év októberében [...] a munkálatok során a kivitelező bevakolta a latin nyelvű feliratot. Ferenc József által állíttatott latin nyelvű obeliszken a következő felirat volt olvasható: „Az Osztrák-Magyar Monarchia Térképészeti Hivatala által 1887-ben meghatározott pont, az Európa széleit érintő hosszúsági és szélességi körök felezővonalának metszéspontja...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)